

Nr 61.

Ankom till riksdagens kansli den 19 november 1945 kl. 11 fm.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379) jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 12 oktober 1945 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 339, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade

F ö r s l a g

till

förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förordnas, *dels* att underrubriken närmast före 42 § taxeringsförordningen den 28 september 1928 skall hava följande lydelse: »Särskilda uppgifter angående aktieutdelningar och obligationsräntor m. m.» *dels ock* att 33 §, 37 § 1 mom. och 145 § 8 mom. samma förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

33 §.

Till ledning — — — utbetalts, angående det utbetalda beloppet.

I uppgift, — — — avdrag skett.

Beträffande annan — — — för lyftning.

Vid fullgörande — — — och födelseår.

Arbetsgivare, som avlämnar uppgift varom under a) förmäles, skall samtidigt avlämna ett särskilt sammandrag, upptagande namn å den person eller de personer, varom fråga är, ävensom beträffande var och en av dem uppgift angående de åtnjutna förmånernas belopp samt huruvida till beloppet ej angiven förmån utgått. Skyldighet att avlämna dylikt sammandrag föreligger dock icke för statlig eller kommunal myndighet, ej heller för an-

¹ Senaste lydelse se beträffande 33 § och 145 § 8 mom. 1943:855 samt beträffande 37 § 1 mom. 1938:374.

nan arbetsgivare om antalet uppgifter överstiger 25 eller om i uppgifterna avsedd ersättning eller pension utgått från sådan av arbetsgivaren utövad rörelse, vars resultat i arbetsgivarens självdeklaration redovisas å blankett avsedd för rörelse med ordnad bokföring, som avslutats medelst vinst- och förlustkonto i huvudbok.

37 §.

1 mom. Självdeklaration, som avgives utan anmaning, så ock uppgift enligt 33 eller 34 § skall avlämnas *antingen* direkt till ordföranden i den taxeringsnämnd, som har att verkställa taxering, för vilken deklarationen eller uppgiften är avsedd att tjäna till ledning, *eller*, om taxeringen skall äga rum i Stockholm, till överståthållarämbetet och eljest till länsstyrelsen i det län, magistraten eller kommunalborgmästaren i den stad eller landsfiskalen i det landsfiskalsdistrikt, där taxeringen skall äga rum. I fall, som avses i 33 § sista stycket, skola dock uppgifterna jämte därtill hörande sammandrag städse avlämnas till myndighet, hos vilken arbetsgivarens allmänna självdeklaration må avlämnas.

Vad i första stycket första punkten sägs skall äga motsvarande tillämpning i fråga om avlämnande av handlingar, som omförmälas i 31 § tredje och fjärde styckena. Kunna handlingarna icke avlämnas, innan taxeringsnämnden avslutat sitt arbete för året, skola de avlämnas till länsstyrelsen i det län, där taxeringen skall äga rum.

Uppgifter enligt — — — uppgifter avser.

145 §.

8 mom. De personer, som jämlikt 58 § 2 mom. eller 75 § inkallats av länsstyrelsen för meddelande av upplysningar eller för överläggningar rörande taxeringsarbetet,

de personer, som till sammanträde enligt 59 § 1 eller 2 mom. särskilt inkallats av länsstyrelsen eller till sammanträde enligt 67 § 2 mom. inkallats efter sådan myndighets medgivande,

de ordförande i beredningsnämnd och i fastighetstaxeringsnämnd, som på vederbörlig kallelse inställt sig till sådant sammanträde, som omförmäles i 59 § 1 mom.,

de ordförande och ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd i stad, som på vederbörlig kallelse inställt sig till sådant sammanträde, varom förmäles i 59 § 2 mom.,

de ordförande och ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd eller i taxeringsnämnd, som på vederbörlig kallelse inställt sig före eller under fastighetsprövningsnämnds eller prövningsnämnds sammanträde för meddelande av upplysningar, ävensom

de ordförande och kronoombud i taxeringsnämnd, som på vederbörlig kallelse inställt sig vid instruktionssammanträde, som anordnats genom länsstyrelsens försorg,

äga att för inställelsen åtnjuta *dels* resekostnadsersättning enligt reseklass II i allmänna resereglementet, *dels* arvode med belopp, som för dygn, var-

under sammanträde ägt rum, utgör femton kronor, om de äro bosatta å sammanträdesorten, och nitton kronor, om de ej äro bosatta å sammanträdesorten, samt för dygn, varunder sammanträde ej ägt rum, motsvarar traktamentsersättning enligt traktamentsklass D i allmänna resereglementet.

Ersättning efter — — — i taxeringsfrågor.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1946.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i propositionen framlagda förslaget, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

Till utskottets behandling ha överlämnats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

1) motionen II: 624 av herr *Onsjö* m. fl., vari hemställts, »att riksdagen med avslag på Kungl. Maj:ts proposition nr 339 med förslag till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 i vad den avser 33 § och 37 § 1 mom. måtte besluta, att löneuppgifter från arbetsgivare med högst 25 anställda skola inlämnas till taxeringsmyndigheterna senast den 15 februari, samt att vederbörande utskott får i uppdrag att utarbeta förslag till den härav föranledda ändringen i nämnda förordning», samt

2) motionen II: 625 av herr *Pettersson* i Dahl, vari hemställts, »att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 339 med förslag till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379) måtte beakta de i motionen framförda synpunkterna».

I sistnämnda motion har föreslagits, att de i 77 § 2 mom. taxeringsförordningen omförmälda särskilda taxeringsnämnderna, vilka ha till uppgift att verkställa taxering av aktiebolag m. fl. juridiska personer, skola åläggas att för yttrande remittera taxeringsärendena till de lokala taxeringsnämnder, inom vilkas distrikt vederbörande juridiska person har sin hemort.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna.

I förevarande proposition behandlas två frågor, nämligen *dels* om kontroll över avdrag för avlöningar m. m. *dels* ock om ersättning till ledamot i särskild taxeringsnämnd m. m.

Kontroll över avdrag för avlöningar m. m.

Jämlikt 33 § taxeringsförordningen skall arbetsgivare varje år utan anmaning beträffande person, som hos honom innehaft anställning eller uppdrag eller utfört tillfälligt arbete eller som av honom åtnjutit pension, lämna uppgift angående dennes förmåner under nästföregående år i avlöning, ar-

vode eller annan ersättning för utfört arbete eller i pension. Annan arbetsgivare än statlig eller kommunal myndighet eller juridisk person är dock skyldig avlämna uppgift endast i fråga om sådana förmåner, som utgått från av honom utövad rörelse eller från av honom bedrivit jordbruk eller skogsbruk. Uppgiftsskyldighet för ersättning för tillfälligt arbete föreligger ej heller om sådan ersättning under året utgått med mindre än 100 kronor till samma mottagare eller om beloppet utgått till rörelseidkare, som enligt lag varit skyldig föra handelsböcker. Vid angivandet av de åtnjutna förmånernas belopp skola däri inräknas skatter, försäkringsavgifter och dylikt, som arbetsgivaren erlagt för vederbörandes räkning, särskilda felräkningspenningar, ersättning för representationskostnad vid kommunal eller enskild tjänst ävensom gratifikationer i penningar eller annat. Vidare skall anteckning göras angående de förmåner i övrigt, som följt med anställning eller uppdrag, såsom fri kost, boställe, bostad m. fl. ej till beloppet bestämda inkomster. Avser uppgiven förmån endast en del av året, skall upplysning meddelas om den tidrymd, för vilken förmånen utgått. Har från annan arbetsgivare än statlig myndighet utgått särskild resekostnads- eller traktamentsersättning, skall i uppgiften angivas beloppet av sådan ersättning jämte antalet dagar, för vilka traktamentsersättning utgått. Därest vid avlönings utbetalande avdrag skett för löntagarens eller hans efterlevandes pensionering, skall i uppgiften upptagas endast den återstående avlöningen men upplysning lämnas om att sådant avdrag skett. Särskild uppgiftshandling skall upprättas för varje person, varom fråga är. Där så kan ske bör uppgift fullständigt ange persons namn, hemvist, bostadsadress och födelseår. Jämlikt 36 § 3 mom. taxeringsförordningen skola uppgifterna vara avlämnade senast den 31 januari under taxeringsåret. Enligt 37 § 1 mom. samma förordning skola uppgifterna avlämnas *antingen* direkt till ordföranden i den taxeringsnämnd, som har att verkställa taxering, för vilken uppgiften är avsedd att tjäna till ledning, *eller*, om taxeringen skall äga rum i Stockholm, till överståthållarämbetet och eljest till länsstyrelsen i det län, magistraten eller kommunalborgmästaren i den stad eller landsfiskalen i det landsfiskalsdistrikt, där taxeringen skall äga rum. Uppgifterna skola vid avlämnandet vara ordnade kommunvis eller, om i kommun ingå flera församlingar, församlingsvis; och skall medelst särskilda omslag eller annorledes vara tydligt utmärkt, vilken kommun eller församling varje grupp av uppgifter avser. Jämlikt 142 § taxeringsförordningen skall den som ej behörigen fullgör vad honom åligger enligt 33 § böta högst 300 kronor.

I en till finansdepartementet ingiven, den 3 februari 1945 dagtecknad framställning har *taxeringsnämndsordförandenas riksförbund* anförde:

Löneuppgifter skulle tidigare avlämnas senast den 15 februari. I regel avlämnades de samtidigt med deklaration, vilket medförde att löneavdragets riktighet oftast kunde direkt kontrolleras, då det gällde lantbrukare eller mindre rörelseidkare.

Denna bestämmelse ändrades 1943 därhän, att löneuppgifter skulle avlämnas senast den 31 januari. Ovan angivna kontrollmöjlighet försvann där-

med utan att någon däremot svarande vinst gjordes i det övervägande flertalet av landets taxeringsdistrikt. Uppgifterna kunna icke ens sorteras, förrän stommarna erhållits, eventuellt den 15 mars. Emellertid är det av vikt, att det ofta betydande avdraget för löner kan kontrolleras. Då det tidigare avlämnandet av löneuppgifterna väl förmodligen åtminstone i de största städerna kan ha underlättat sorteringsarbetet, vill förbundet icke förutsätta någon återgång till tidigare gällande bestämmelser, men däremot föreslå, att löneuppgifterna vid avlämnandet skola vara åtföljda av en förteckning upptagande samtliga uppgifter med angivande av mottagarens namn. Det blir då möjligt att kontrollera riktigheten av arbetsgivarens deklARATION och att till deklARATIONEN foga förteckningen.

Förbundet inser att detta skulle kunna medföra visst ökat arbete för större arbetsgivare. Det bör emellertid vara möjligt att draga en gräns exempelvis så, att endast den arbetsgivare, som sysselsätter högst 25 arbetare skulle vara pliktig att utan anmaning medsända förteckning. I övriga fall, det långt mindre antalet, finns möjlighet för ordförandena att infordra dylik förteckning eller begära bokföringsgranskning, om så skulle befinnas erforderligt.

Under åberopande härav anhöll förbundet, att gällande bestämmelser måtte ändras i enlighet med vad i förbundets framställning anförts.

Över den av taxeringsnämndsordförandenas riksförbund nu gjorda framställningen ha, efter remiss, *yttranden* avgivits av överståthållarämbetet — som överlämnat yttrande av t. f. taxeringsintendenten vid ämbetet — länsstyrelserna i Stockholms, Kristianstads, Göteborgs och Bohus, Västmanlands och Västernorrlands län, svenska arbetsgivareföreningen, svenska lantarbetsgivareföreningen samt Sveriges hantverks- och småindustriorganisation.

Framställningen har avstyrkts av överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms samt Göteborgs och Bohus län, t. f. taxeringsintendenten vid överståthållarämbetet och svenska lantarbetsgivareföreningen. Övriga remissinstanser ha däremot anslutit sig till det i framställningen framlagda förslaget.

Beträffande innehållet i nämnda yttranden tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 7—10).

Till stöd för det i den föreliggande propositionen framlagda förslaget vad angår nu förevarande spörsmål har *departementschefen* anfört följande:

»Vid genomförandet år 1935 av en skärpning i vissa avseenden av deklARATIONSkontrollen lämnades å sido bland annat det av skattekontrollskunniga framlagda förslaget om införande av särskild s. k. huvudlöneuppgift, å vilken uppgift arbetsgivare skulle lämna upplysning om vad som kontant utbetalats till anställd personal. Att denna kontrollmöjlighet icke togs i anspråk motiverades med att avlämnandet av sådana uppgifter komme att medföra ej ringa besvär för de uppgiftsskyldiga, särskilt för de större arbetsgivarna, och att behov av huvudlöneuppgift knappast föreläge i fråga om den stora massan av arbetsgivare, såsom jordbrukare och idkare av rörelse av mindre omfattning. Vidare anfördes mot ifrågavarande förslag, att med den år 1935 förordade, i jämförelse med sakkunnigförslaget mera begränsade taxeringsorganisationen skulle det säkerligen — åtminstone på många håll — bliva svårt för taxeringsmyndigheterna att hinna bearbeta och tillgodogöra sig det i huvudlöneuppgiften förekommande materialet.

I det förslag till skärpning av kontrollen över arbetsgivares avdrag för utbetalad avlöning, som nu framlagts av taxeringsnämndsordförandenäs riksförbund, har ifrågasatts den begränsningen av uppgiftsskyldigheten, att endast arbetsgivare med högst 25 anställda skulle vara skyldig lämna särskilt sammandrag över utbetalade avlöningar. Genom den ifrågasatta begränsningen synes den tidigare framförda invändningen, att arbetsgivarna skulle oskäligt betungas av en dylik uppgiftsskyldighet, i allt väsentligt bortfalla.

I fråga om taxeringsorganisationen har densamma från och med år 1944 blivit avsevärt utbyggd. Det finnes därför anledning förmoda, att det numera icke av organisatoriska skäl möter något hinder att utvidga taxeringskontrollen i det hänseende varom här är fråga. Vad särskilt angår den i ett yttrande framförda invändningen att i städer, där sorteringsarbetet verkställs centralt, den ifrågasatta anordningen skulle avsevärt försena sorteringsarbetet vill jag framhålla, att det icke torde vara nödvändigt att före sorteringen av löneuppgifterna summera sammandragen; däremot är det givetvis nödvändigt att före sorteringen jämföra löneuppgifterna med sammandragen och att å dessa 'pricka av' respektive lönebelopp.

Såsom framhållits av taxeringsnämndsordförandenäs riksförbund skola löneuppgifterna efter 1943 års ändringar i taxeringsförordningen avlämnas senast den 31 januari; och detta har haft till följd att den möjlighet som tidigare förelegat att i viss utsträckning jämföra löneuppgifterna med vederbörande arbetsgivares deklaration numera försvunnit. På grund härav synes det vara mera angeläget än förut att skapa en kontrollmöjlighet av nu ifrågasatt slag.

Å andra sidan kan det icke bortses ifrån, att vissa nackdelar äro förenade med det nu väckta förslaget. Sålunda må framhållas, att ett dylikt sammandrag skulle kunna komma till användning endast vid kontroll av sådana deklarationer, som avlämnas av jordbrukare eller av rörelseidkare, vilka avfatta deklarationsbilagan angående rörelsen å formulär nr 7 a. I fråga om rörelseidkare, som vid fullgörandet av sin deklarationsskyldighet i stället begagna formulär nr 8 a, skulle sammandraget icke äga någon som helst betydelse ur kontrollsynpunkt. Härvid bör dock erinras om att arbetsgivare, som använda deklarationsformuläret nr 7 a, mestadels torde förekomma inom den kategori rörelseidkare, som ha högst 25 anställda. Det nu anförda torde emellertid böra föranleda att rörelseidkare, som använda deklarationsformulär nr 8 a, befrias från skyldighet att avlämna sammandrag över löneuppgifter, hänförliga till rörelsen. Undantag torde jämväl böra stadgas i fråga om statliga och kommunala myndigheter.

Vidare föreligger den nackdelen med förslaget att — även i de fall, där en jämförelse kan ske mellan arbetsgivarens deklaration och sammandraget över utbetalade avlöningar — det i arbetsgivarens deklaration avdragna beloppet icke alltid exakt stämmer med slutsumman i sammandraget. Detta kan inträffa om arbetsgivaren utbetalat ersättning för tillfälligt arbete, vilken för en och samme arbetstagare icke uppgått till 100 kronor, eller om arbetsgivaren vid avlöningens utbetalande gjort avdrag för pensionering. Av-

drag för pensionskostnader torde dock vara ganska fåtaliga inom den grupp arbetsgivare som i sin tjänst ha högst 25 anställda.

För egen del har jag kommit till den uppfattningen, att de fördelar, som stå att vinna ur kontrollsynpunkt genom införandet av ett särskilt sammandrag över utbetalade avlöningar, avsevärt överväga de därmed förknippade nackdelarna. Jag tillstyrker därför — med nyss angivna begränsning i fråga om vissa rörelseidkare ävensom myndigheter — det nu framförda förslaget, att arbetsgivare med högst 25 anställda skall vara skyldig att till ledning för taxeringen avgiva, förutom de vanliga löneuppgifterna, jämväl ett särskilt sammandrag över utbetalade avlöningar. Det må anmärkas, att dylikt sammandrag skall lämnas av arbetsgivaren även om denne under året haft endast en anställd.

I enlighet härmed torde i 33 § — såsom ett nytt sista stycke — böra införas en bestämmelse om att, där arbetsgivare är pliktig att avlämna uppgifter enligt 33 § a) till ett antal av högst 25, uppgifterna skola vara åtföljda av ett särskilt sammandrag, upptagande namnen å de personer, som avses med uppgifterna, ävensom beträffande var och en av dem uppgift angående de åtnjutna förmånernas belopp samt huruvida till beloppet ej angiven förmån utgått. Vidare torde i samma paragraf böra stadgas, att skyldighet att avlämna dylikt sammandrag icke föreligger beträffande statlig eller kommunal myndighet, ej heller därest i uppgifterna avsedd ersättning eller pension utgått från sådan av arbetsgivaren utövad rörelse, vars resultat i arbetsgivarens självdeklaration redovisas å blankett avsedd för rörelse med ordnad bokföring, som avslutats medelst vinst- och förlustkonto i huvudbok.

Formulär till sammandrag torde böra fastställas av Kungl. Maj:t. Liksom formuläret till löneuppgift enligt 33 § a) bör ifrågavarande formulär icke göras obligatoriskt. Formuläret torde lämpligen gestaltas som en omslagskappa till de egentliga löneuppgifterna.

För att den åsyftade kontrollapparaten skall kunna fungera även i sådana fall, då en eller flera av de hos en arbetsgivare anställda personerna icke skola taxeras i samma taxeringsdistrikt som arbetsgivaren, torde i 37 § 1 mom. taxeringsförordningen böra vidtagas den ändringen att i sådana fall, då arbetsgivaren är skyldig att vid sina löneuppgifter foga särskilt sammandrag enligt 33 § sista stycket, uppgifterna städse skola avlämnas till myndighet, hos vilken arbetsgivarens allmänna självdeklaration må avlämnas.

Sedan löneuppgifterna med därtill hörande sammandrag kommit vederbörande taxeringsnämndsordförande tillhanda, bör denne snarast möjligt jämföra sammandraget med löneuppgifterna samt omedelbart därefter vidarebefordra de uppgifter, som avse i andra taxeringsdistrikt bosatta personer till taxeringsnämndsordförandena i sistnämnda distrikt. Sammandragen skola förvaras för att så småningom insorteras i vederbörande arbetsgivares deklaration.»

I motionen II: 624 har framhållits, att betydelsen av reformen huvudsakligen torde begränsa sig till jordbrukarnas och de mindre företagarnas dekla-

rationer. Löneuppgifterna i dessa deklARATIONER kunde emellertid i allmänhet lätt kontrolleras genom taxeringsnämndernas personkänedom eller genom hänvändelse till den skattskyldige. Starka skäl talade för att den föreslagna reformen icke komme till stånd. Bland allmänheten rådde en viss blankettleda. Arbetsgivarna hade under de senaste åren ålagts en uppgiftsskyldighet, som vore mycket betungande. Genom den ändring av skatteuppbörden, som vore avsedd att genomföras, komme denna börda att ytterligare öka. Därför borde en utökning av blanketternas antal och uppgiftsskyldigheten icke ske utan särskilt tvingande skäl. Med de olägenheter, som föranlett föreliggande förslag, torde lättast gå att komma till rätta genom att beträffande arbetsgivare med högst 25 anställda återgå till den före 1943 gällande bestämmelsen, att löneuppgifterna skulle vara inlämnade senast den 15 februari.

Ersättning till ledamot i särskild taxeringsnämnd m. m.

I fråga om de ersättningar, som enligt taxeringsförordningen utgå till personer vilka deltaga i taxeringsarbetet, gälla för närvarande i huvudsak följande bestämmelser:

Enligt 145 § 8 mom. skall resekostnads- och traktamentsersättning utgå av statsmedel till *dels* de personer, som jämlikt 58 § 2 mom. eller 75 § inkallats av länsstyrelsen för meddelande av upplysningar vid förestående allmän fastighetstaxering angående fastigheternas saluvärden å länets landsbygd eller för överläggningar om anvisningar m. m. för årlig inkomsttaxering, *dels* de sakkunniga, som särskilt inkallats av länsstyrelsen till sammanträde enligt 59 § 1 eller 2 mom. (sammanträde för överläggningar inför landskamreren om tillämpning av de allmänna grunderna vid förestående allmän fastighetstaxering resp. på landsbygden och i stad) eller som efter länsstyrelsens medgivande inkallats till sammanträde enligt 67 § 2 mom. (sammanträde för överläggningar inför fastighetstaxeringsnämndsordförande i stad rörande grunder för allmän fastighetstaxering där), *dels* de ordförande i beredningsnämnd och i fastighetstaxeringsnämnd på landsbygden, som på vederbörlig kallelse inställt sig till sådant sammanträde, som omförmäles i 59 § 1 mom., *dels* de ordförande och ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd i stad, som på vederbörlig kallelse inställt sig till sådant sammanträde, varom förmäles i 59 § 2 mom., *dels* ock de ordförande och ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd eller i taxeringsnämnd, som på vederbörlig kallelse inställt sig före eller under fastighetsprövningsnämnds eller prövningsnämnds sammanträde för meddelande av upplysningar. Resekostnadsersättningen skall utgå enligt reseklass II i allmänna resereglementet. Beträffande traktamentsersättning utgår denna i form av arvode med belopp, som för dygn, varunder sammanträde ägt rum, utgör 12 kronor, om den ersättningsberättigade är bosatt å sammanträdesorten, och eljest 16 kronor, samt för dygn, varunder sammanträde ej ägt rum, motsvarar traktamentsersättning enligt traktamentsklass D i allmänna resereglementet (12 kronor för dag och 7 kronor för natt).

Vidare föreskrives i 146 § 1 mom. första stycket, att av kommun valda ledamöter i beredningsnämnd och i fastighetstaxeringsnämnd ävensom av kommun jämlikt 8 § 3 mom. valda ledamöter i lokal taxeringsnämnd äga — därest sådant beslutas av vederbörande kommun — att av kommunens medel åtnjuta *dels* traktamentsersättning under såväl sammanträdes- som resedagar med högst 15 kronor om dagen, *dels ock*, då de icke äro bosatta å förrättningsorten, övrig resekostnadsersättning med högst vad som på grund av allmänna rese-reglementet utgår till nämndeman (efter klass II).

Enligt 146 § 1 mom. andra stycket äga de av landsting utsedda ledamöterna i fastighetstaxeringsnämnd för sin inställelse vid nämndens sammanträden och vid sådana sammanträden som omförmälas i 59 § 1 och 3 mom. samt 66 § 2 mom. (förberedande sammanträden för allmän fastighetstaxering på landet inför landskamrerare eller fastighetstaxeringsnämnds ordförande) åtnjuta ersättning av landstingets medel efter de i första stycket i samma mom. angivna grunderna.

Jämlikt 146 § 1 mom. tredje stycket äga slutligen av landstings förvaltningsutskott och stadsfullmäktige valda ledamöter i särskild taxeringsnämnd att för deltagande i nämndens sammanträden åtnjuta ersättning av landstinget respektive staden enligt de i 145 § 8 mom. angivna grunderna.

Den i 146 § 1 mom. första stycket taxeringsförordningen angivna traktamentsersättningen fastställdes till högst 15 kronor — mot tidigare högst 10 kronor — genom förordningen den 9 mars 1945 (nr 49) angående ändrad lydelse av 146 § 1 mom. taxeringsförordningen, vilken ändring trädde i kraft den 1 juli 1945. Denna ändring föranleddes av två vid 1945 års riksdag väckta motioner (I: 15 och II: 36).

I sitt i anledning av berörda motioner avgivna betänkande (nr 4) framhöll bevillningsutskottet — samtidigt som utskottet tillstyrkte motionerna — att denna höjning stämde mindre väl överens med det arvode, som enligt 146 § 1 mom. tredje stycket utginge för sammanträdesdagar till de av landstings förvaltningsutskott och stadsfullmäktige valda ledamöterna i särskild taxeringsnämnd, nämligen 12 kronor för dygn, om sammanträdet hölles å bostadsorten, och 16 kronor för dygn, om sammanträdet hölles å annan ort. Ledamot i särskild taxeringsnämnd borde givetvis icke erhålla lägre ersättning för sin inställelse än ledamot i lokal taxeringsnämnd. Ledamöterna i särskild taxeringsnämnd åtnjöte ersättning efter samma grunder — angivna i 145 § 8 mom. taxeringsförordningen — som de personer, vilka av länsstyrelsen inkallats för meddelande av upplysningar eller för överläggningar rörande taxeringsarbetet. Utskottet antog, att denna överensstämmelse i fråga om ersättningsbeloppens storlek fortfarande borde bibehållas. Utskottet förutsatte, att Kungl. Maj:t snarast toge bestämmelserna om ersättning till ledamöter i särskild taxeringsnämnd liksom även till de i 145 § 8 mom. avsedda personer under omprövning och för riksdagen framlade de förslag, som därav kunde föranledas.

I en till finansdepartementet under hand ingiven promemoria har *taxeringsintendenten i Västernorrlands län* framhållit, att föreskrift om särskild

ersättning för närvaro vid instruktionsammansammanträde, som hålles av taxeringsintendent eller taxeringsinspektör, sagnades samt att det vore önskvärt, att bestämmelserna i 145 § 8 mom. taxeringsförordningen om ersättning för inställelse till vissa sammanträden utsträcktes att omfatta jämväl taxeringsnämndsordförandes och kronoombuds inställelse vid dylik instruktionskurs.

Till stöd för det i propositionen framlagda förslaget, vad angår berörda ersättningar, har *departementschefen* anfört följande:

»I likhet med 1945 års bevillningsutskott är jag av den uppfattningen, att av landstings förvaltningsutskott eller stadsfullmäktige vald ledamot i särskild taxeringsnämnd icke bör erhålla lägre ersättning för sin inställelse vid sammanträde med taxeringsnämnden än ledamot i lokal taxeringsnämnd.

Enligt nu gällande bestämmelser utgår ersättningen till ledamöter i särskild taxeringsnämnd efter samma grunder som ersättningen till de i 145 § 8 mom. angivna personer, vilka inkallas för meddelande av upplysningar i taxeringsfrågor eller för att eljest deltaga i överläggningar rörande taxeringsarbetet. Såsom bevillningsutskottet framhållit bör den sålunda föreliggande överensstämelsen i fråga om ersättningsbeloppens storlek fortfarande bibehållas.

Med hänsyn härtill förordar jag, att traktamentsersättningen — från resekostnadsersättningen bortses i detta sammanhang — till ledamöter i särskild taxeringsnämnd ävensom till de personer, som avses i 145 § 8 mom., höjes från 12 till 15 kronor för sammanträdesdygn, om den ersättningsberättigade är bosatt å sammanträdesorten. Samtidigt härmed torde ersättningen per sammanträdesdygn till den, som ej är bosatt å sammanträdesorten, böra höjas från 16 till 19 kronor. Härigenom kommer ersättningen i sist angivna fall att — i likhet med vad som gällde före 1942 års ändringar i allmänna resereglementet — i allmänhet uppgå till samma belopp som den traktamentsersättning enligt traktamentsklass D, som utgår för dygn, varunder sammanträde ej ägt rum.

De nu förordade ändringarna med avseende å ersättningsbeloppens storlek föranleda ändring endast i 145 § 8 mom. taxeringsförordningen.

Beträffande härefter frågan om ersättning åt ordförande och kronoombud i taxeringsnämnd, vilka deltaga i instruktionsammansammanträde, som anordnas genom länsstyrelsens försorg, är det uppenbarligen av vikt att icke någon, som bort deltaga i dylikt sammanträde, av kostnadsskäl avhåller sig därifrån. För att underlätta deltagandet torde därför ersättning böra utgå även i nu ifrågavarande fall. I enlighet härmed tillstyrker jag, att ordförande och kronoombud i taxeringsnämnd, som på vederbörlig kallelse inställt sig vid instruktionsammansammanträde, som anordnats genom länsstyrelsens försorg, berättigas till ersättning för sitt deltagande i sammanträdet enligt de i 145 § 8 mom. angivna grunderna. En bestämmelse härom torde böra införas i sistnämnda moment. Jag förutsätter att länsstyrelserna tillse, att dessa instruktionsammansammanträden, om vilka inga bestämmelser finnas meddelade i taxeringsförfattningarna, på lämpligt sätt begränsas och i förväg noga planläggas, så att kostnaderna i möjligaste mån hållas nere.»

Till stöd för det i motionen II: 625 framställda yrkandet har motionären anfört bland annat följande. I praktiken hade det visat sig, att det bruste i det nödvändiga sambandet mellan de särskilda och de lokala taxeringsnämnderna. Detta hade utan tvivel medfört, att taxeringarna av bolag i vissa fall blivit icke fullt tillfredsställande. För att råda bot mot denna olägenhet borde i taxeringsförordningen inryckas en bestämmelse om att de särskilda taxeringsnämnderna skulle för yttrande remittera taxeringsärendena till de lokala taxeringsnämnder, inom vilkas distrikt den juridiska personen hade sin hemort. Detta skulle givetvis ske, innan taxeringen fastställdes. Därigenom skulle hänsyn till de lokala förhållandena kunna tagas och resultatet av taxeringen i många fall bli rikligare än nu.

Utskottets yttrande.

I den föreliggande propositionen föreslås införande av skyldighet för arbetsgivare att till ledning vid taxeringen avlämna särskilt sammandrag över av honom utbetalade avlöningar. Från sådan skyldighet undantages dock — förutom statlig och kommunal myndighet — annan arbetsgivare, om antalet avlämnade löneuppgifter överstiger 25 eller om i uppgifterna avsedd ersättning eller pension utgått från sådan av arbetsgivaren utövad rörelse, vars resultat i arbetsgivarens självdeklaration redovisas å blankett avsedd för rörelse med ordnad bokföring, som avslutats medelst vinst- och förlustkonto i huvudbok.

I motionen II: 624 erinras om att löneuppgifter enligt tidigare gällande bestämmelser skulle avlämnas senast den 15 februari under taxeringsåret men att tidpunkten för löneuppgifternas avlämnande år 1943 ändrades till senast den 31 januari under taxeringsåret. Motionärerna hemställa om en återgång till de förut gällande bestämmelserna i så måtto, att löneuppgifter från arbetsgivare med högst 25 anställda skola avlämnas senast den 15 februari under taxeringsåret.

Med anledning av det i berörda motion framställda yrkandet får utskottet framhålla, att ett av de främsta skälen för den år 1943 i ifrågavarande hänseende vidtagna författningsändringen var den omständigheten, att därigenom löntagare kunde förväntas tidigare än förut skett erhålla uppgift från vederbörande arbetsgivare å under beskattningsåret åtnjutna lönebelopp, vilken uppgift i ett stort antal fall torde ur kontrollsynpunkt vara behövlig vid deklarationens upprättande. Vid bifall till motionen skulle denna för löntagarna betydelsefulla kontrollmöjlighet i stor utsträckning försvinna, liksom även möjligheten för många löntagare att i god tid fullgöra sin deklara-tionsplikt. Att såsom i motionen avsetts löneuppgifter från arbetsgivare med högst 25 anställda skulle avlämnas till taxeringsmyndigheter vid annan tidpunkt än som vore fallet beträffande löneuppgifter från andra arbetsgivare torde ej heller kunna ifrågakomma. Utskottet avstyrker fördenskull bifall till det i motionen II: 624 framställda yrkandet.

Vad angår det i propositionen i nu ifrågavarande hänseende framlagda förslaget får utskottet anföra, att den ifrågasatta skyldigheten för vissa arbetsgivare att till ledning vid taxeringen avlämna ett sammandrag över utbetalade avlöningar visserligen torde komma att förorsaka dessa arbetsgivare visst merarbete. Detta merarbete synes emellertid icke vara av mera betydande omfattning. Då införandet av sådan skyldighet torde kunna antagas bliva till fördel för taxeringsarbetet, tillstyrker utskottet bifall till propositionen i denna del.

I propositionen har vidare föreslagits införande av bestämmelser innefattande höjning av ersättningen till vissa taxeringsnämndsledamöter vid inställelse till sammanträden i och för taxeringsarbetet. Mot vad sålunda föreslagits har utskottet intet att erinra.

Slutligen har i motionen II: 625 hemställts, att i taxeringsförordningen måtte intagas en bestämmelse om att de särskilda taxeringsnämnderna, vilka handlägga aktiebolags m. fl. juridiska personers taxering, skola för yttrande remittera taxeringsärendena till de lokala taxeringsnämnder, inom vilkas distrikt de juridiska personerna ha sin hemort. I anledning härav får utskottet till en början påpeka, att det i motionen behandlade spörsmålet avser ett ämne, som icke berörts i den föreliggande propositionen. Vad angår själva sakfrågan vill utskottet erinra om att i 78 § sista stycket taxeringsförordningen finnes ett stadgande, enligt vilket det åligger ordförande i lokal taxeringsnämnd att på begäran av ordförande i särskild taxeringsnämnd lämna de upplysningar till ledning för taxeringen i sistberörda nämnd, som finnas erforderliga och som av ordföranden i den lokala nämnden kunna lämnas. Detta stadgande synes utskottet vara tillfyllest. Någon ändring av denna bestämmelse i syfte att ordföranden i den särskilda nämnden skall vara skyldig inhämta yttrande från ordföranden i den lokala nämnden kan utskottet icke förorda. På grund härav avstyrker utskottet bifall till motionen.

Utskottets hemställan.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

1) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande proposition nr 339 och med avslag å motionen II: 624 av herr Onsjö m. fl., antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379), samt

2) att motionen II: 625 av herr Pettersson i Dahl icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 november 1945.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq, Elon Andersson*, Wahlmark*, Axel Ivar Anderson, Sjödahl, Velande, Franzon, Robert Berg*, Ramberg* och *Näsgrd*, samt

från andra kammaren: herrar *Hagberg* i Malmö*, *Hammarlund**, *Olsson* i Gävle, *Orgrd, Falk, Henriksson, Fröderberg*, Vigelsbo, Bladh* och *Forsberg**.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.
